

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

QO‘QON DAVLAT UNEVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Qo‘qon davlat universiteti

rektori D. Xodjayeva

29-avgust 2025-yil

ANSAMBL SINFI (AN’ANAVIY XONANDALIK)

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	200 000 – Gumanitar soha
Ta’lim sohasi:	210 000 – San’at
Ta’lim yo‘nalishi:	60211400 – Vokal san’ati: (an’anaviy xonandalik)

Qo‘qon– 2025

Fan/modul kodi AS1850		O'quv yili 2025/2029	Semestr 1-8	ECTS-Kreditlar 48	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars Soatlari 6,6,6,6,6,6,6,6	
1.	Fanning nomi		Amaliy mashg'ulotlar (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Ansambl sinfi (an'anaviy xonandalik)		616	824	1440
2.	I. Fanning mazmuni				
	Fanni o'qitishdan maqsad – professional xonandalarni murakkab o'quv jarayonida voyaga yetkazish, uni ijodiy shaxs qilib shakllantirishdir. Ansambl sinfi fani milliy ansambllar uchun yuqori malakali xonanda ijrochilarni tayyorlashga asoslanadi. Ansambl sinfi xonandalarning ko'p jihatdan takomil tarzda rivojlanishida muhim rol o'ynaydi, xususan nafaqat mohir ijrochi, balki keng dunyoqarashga ega xonanda ijrochi bo'lishida o'z o'rniga ega bo'ladi. Talabalarda san'at sohasida faoliyat olib boradigan turli tarkibdagi milliy ansambllarda xonandalik yo'nalishi bo'yicha Davlat ta'lim standartlariga asoslangan holda mos bilim, ko'nikma va malaka shakllantirishdir. Fanning vazifasi – talabalarga milliy ansambllar jamoalarida ijodiy faoliyat olib borish, madaniyat va san'at ta'lim muassasalarida malakali xonanda-ijrochilarni tarbiyalash va o'rgatishdan iborat. Ansambl sinfi fani bo'yicha o'qitish jarayonida quyidagilar amalga oshiriladi: - o'zbek milliy musiqa merosi, bastakorlar ijodiga xos katta va kichik shakllardagi, turli janrlardagi musiqiy asarlarni jamoaviy ijrochilik qoidalarini uyg'unlashtirgan holda yuqori darajada bajarish; - xonadalik bo'yicha yuksak ijrochilik texnika san'atini mukammal va chuqur o'zlashtirish. - ovozni asrash, parvarishlash va ovoz gigienasiga rioya qilish. - jamoaviy ijrochilikda bir-birini eshitish qobiliyatini yanada izchillik bilan oshirish. Fanning vazifalari, musiqiy meroslarni tinglab tahlil qilish, ovoz turlari, turlari, diapazoni, badiiy va texnik imkoniyatlari, rang-barang ijro usullari haqida aniq tasavvurga ega bo'lishlari zarur. Faqat o'zbek milliy xonandaligi va ulardan tuzilgan ansambllarni o'rganish bilan chegaralanmay, turli xalqlarning milliy ansambllari, xor jamoalari, akademik vokal, opera ijrochiligi san'ati, hamda butun dunyoga keng tarqalgan boshqa vokal ijrochiligi to'g'risida ham kerakli bilimlarni olishlari talab etiladi. Ushbu modul qo'shiqni kengroq ijtimoiy-siyosiy masalalarni aks ettiruvchi ko'p tilli, vaqtlararo hodisa sifatida o'rganadi. Bu o'quvchilarni turli davrlar, joylar va tillardagi qo'shiqlarning turli repertuarlari bilan tanishtiradi va ularni qo'shiq va				

uning jamiyat bilan aloqalarini tahlil qilish uchun turli metodik vositalar bilan ta'minlaydi. Talabalar turli xil auditoriyalar, ham akademik, ham jamoat uchun turli yo'llar bilan qo'shiq haqida yozishni o'rganadilar. Ular davomida qiyosiy, fanlararo va tarixiy qo'shiq o'qishlarini o'tkazish imkoniyati yaratiladi. Qo'shiq haqidagi bizning ta'rifimiz ataylab ochiq va moslashuvchan bo'lib, o'qituvchilar va talabalarning manfaatlaridan kelib chiqadi. Modul har bir iteratsiyada to'rttagacha mavzuni o'z ichiga olgan holda, tadqiqotga yo'naltirilgan mavzularga e'tibor qaratadigan kichik akademiklar jamoasi tomonidan o'qitiladi. Mavzular bo'lishi mumkin: qo'shiq va joy / landshaft / geografiya; qo'shiq va vaqtinchalik; qo'shiq va millat / transmilliy; qo'shiq va siyosat; qo'shiq va jins/sinf/irq; qo'shiq va tana; qo'shiq va ovoz; qo'shiq va fan; qo'shiq va ijro; qo'shiq va dasturlash; qo'shiq va zo'ravonlik; qo'shiq va hayvonlar; sahifadagi qo'shiq; hikoya/romandagi qo'shiq; qo'shiq va matn; qo'shiq va tarjima; qo'shiq va kanon. Shuni esda tutingki, barcha materiallar ingliz tiliga tarjima qilinadi va talabalar musiqa o'qishi yoki boshqa musiqiy ta'lim olgan bo'lishi uchun hech qanday talab yoki kutish yo'q.

<https://www.ucl.ac.uk/module-catalogue/modules/song-in-society-ELCS0075>

- ansambl rahbarining badiiy ifoda yuzasidan talabini bajarish;
- ansambl ijrochiligi uslublari;
- repertuarni o'rganish;
- kontsert amaliyoti **haqida tasavvurga ega bo'lishi**;
- asar nota matnini varoqdan o'qishni;
- g'azal matnini tahlil qilishni;
- turli xil musiqiy asarlarning xususiyatlarini;
- ansambl ijrochiligi qonuniyatlarini;
- guruhlarining o'zaro ansambl munosabatlarini;
- o'zbek milliy xonandalik ifoda imkoniyatlarini **bilishi va ulardan foydalana olishi**;

- ansambllarda professional ijrochilik faoliyatiga tayyorgarlik;
 - asarlarni mohirona ijro etish;
 - nota matnini o'qishda adashmaslik;
 - ijro dasturlarini mukammal o'zlashtirish;
 - ovoz yozish studiyasida ish olib borish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak**.
- Ansambl sinfi fani, Maqom xonandaligini o'qitish uslubiyoti, Ansambl ijrochiligi uslubiyoti, maqom asoslari va musiqiy asarlar tahlili fanlari bilan uslubiy jihatdan uzviy bog'liq holda kasbiy tayyorgarlik talablari darajasida o'zlashtirishga yo'naltirilgan bilim va ko'nikmalarni mantiqan umumlashtirishga xizmat qiladi.

II. Asosiy nazariy qism (amaliy mashg'ulotlar)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Modul. (1- semestr) Ansambl ijro dasturini o'zlashtirishning uzviyligi

1-mavzu. Talabalarning xonandalik bo'yicha ko'nikmalarini tekshirish.

Ijro dasturlari bilan tanishish va tanlash.

Bunda talabalarining ovoz imkoniyatlari tekshirilib guruhlariga ajratiladi hamda ansambl tarkibida shunga ko'ra joylashtiriladi. Asarni ovozlariga bo'lib o'rganishda va ijro qilishda bu muhim omil hisoblanadi. Semestr uchun belgilangan ijro dasturi bilan tanishtiriladi hamda asarlar tanlab olinadi.

2-mavzu. Farg'ona va Toshkent maqom yo'llari, xalq asarlaridan namunalar o'rganish.

1-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan murakkablik darajasi o'rtacha bo'lgan Farg'ona-Toshkent maqom yo'llarida yaratilgan asarlardan o'rgatiladi.

3-mavzu. Farg'ona va Toshkent maqom yo'llari, Bastakorlar ijodiyoti asarlaridan namunalar o'rganish.

1-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan bastakorlar tomonidan bastalangan ijodiy asarlardan namunalar o'rganadi. Bu talabalarining badiiy-musiqiy didini shakllanishiga yordam beradi.

4-mavzu. Farg'ona-Toshkent maqom yo'llaridan turkum asarlar o'rganish.

Bunda 1-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan turkum asarlardan semestr uchun tanlab olinadi. O'rganish jarayonida amaliy mashg'ulotlarga mos ravishda izohda ko'rsatilgan badiiy va uslubiy ko'rsatmalardan foydalangan holda o'rgatiladi.

(Tanlangan turkum asarlar to'liqligicha o'zlashtiriladi.)

5-mavzu. O'rganilgan asarlarni sahnada ijro etishga tayyorlash.

Semestr davomida o'rganilgan asarlarni oraliq va yakuniy nazoratlarda, turli konsert dasturlari shuningdek, teleradio kanallari orqali ijro etishda talabalarining sahna madaniyati hamda mahorati shakllantiriladi. Xonanda talaba o'rgangan asarini tinglovchiga yuqori badiiy talqin etish ko'nikmasiga ega bo'lishi talab etiladi.

2-Modul. (2- semestr) Ansambl ijro dasturini o'zlashtirishning uzviyligi

1-mavzu. Talabalarining xonandalik bo'yicha ko'nikmalarini tekshirish.

Ijro dasturlari bilan tanishish va tanlash.

Bunda talabalarining ovoz imkoniyatlari tekshirilib guruhlariga ajratiladi hamda ansambl tarkibida shunga ko'ra joylashtiriladi. Asarni ovozlariga bo'lib o'rganishda va ijro qilishda bu muhim omil hisoblanadi. Semestr uchun belgilangan ijro dasturi bilan tanishtiriladi hamda asarlar tanlab olinadi.

2-mavzu. Farg'ona-Toshkent maqom yo'llaridan xalq asarlari namunalardan o'rganish.

1-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan murakkablik darajasi murakkab bo'lgan Farg'ona-Toshkent maqom yo'llarida yaratilgan asarlardan o'rgatiladi.

3-mavzu. . Farg'ona-Toshkent maqom yo'llari, Bastakorlar ijodiyoti asarlaridan namunalar o'rganish.

1-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan bastakorlar tomonidan bastalangan ijodiy asarlardan namunalar o'rganadi. Bu talabalarining badiiy-musiqiy didini shakllanishiga yordam beradi.

4-mavzu. Farg'ona-Toshkent maqom yo'llari turkum asarlardan o'rganish.

Bunda 1-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan turkum asarlardan semestr

uchun tanlab olinadi. O'rganish jarayonida amaliy mashg'ulotlarga mos ravishda izohda ko'rsatilgan badiiy va uslubiy ko'rsatmalardan foydalangan holda o'rgatiladi.
(Tanlangan turkum asarlar to'liqligicha o'zlashtiriladi.)

5-mavzu. O'rganilgan asarlarni sahnada ijro etishga tayyorlash.

Semestr davomida o'rganilgan asarlarni oraliq va yakuniy nazoratlarda, turli konsert dasturlari shuningdek, teleradio kanallari orqali ijro etishda talabalarning sahna madaniyati hamda mahorati shakllantiriladi. Xonanda talaba o'rgangan asarini tinglovchiga yuqori badiiy talqin etish ko'nikmasiga ega bo'lishi talab etiladi.

3-Modul. (3-semestr) Ansambl ijrochiligi ko'nikmalari ustida ishlash

1-mavzu. Ijro dasturlari bilan tanishish va tanlash.

Semestr uchun belgilangan ijro dasturi bilan tanishtiriladi hamda asarlar tanlab olinadi. Ijro dasturini to'g'ri tanlash musiqiy sarlarni samarali o'zlashtirish va yuqori badiiy talqin etishda muhim omil hisoblanadi.

2-mavzu. Buxoro va Samarqand vohasiga mansub xalq asarlaridan namunalar o'rganish.

2-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan murakkablik darajasi o'rtacha bo'lgan xalq ashulalari hamda Shashmaqom Nasr bo'limi ikkinchi guruh sho'basini tarkibiga kiruvchi Qashqarcha, Soqinoma va Ufarlardan, Mavrigi, Buxorcha asarlaridan biri o'rgatiladi.

3-mavzu. . Buxoro va Samarqand bastakorlar ijodiyoti asarlaridan namunalar o'rganish.

2-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan murakkablik darajasi o'rtacha hamda ansambl ijrosiga mos bo'lgan bastakorlik ijodi namunalaridan birini o'rganish.

4-mavzu. Buxoro Shashmaqomining Nasr bo'limi birinchi yoki ikkinchi guruh sho'balari tarkibidan turkum asarlardan o'rganish.

Bunda 2-kurs talabalari uchun ilovada ko'rsatilgan asarlardan semestr uchun tanlab olinadi. O'rganish jarayonida amaliy mashg'ulotlarga mos ravishda izohda ko'rsatilgan badiiy va uslubiy ko'rsatmalardan foydalangan holda o'rgatiladi.

(Tanlangan turkum asarlar to'liqligicha o'zlashtiriladi.)

5-mavzu. O'rganilgan asarlarni sahnada ijro etishga tayyorlash.

Semestr davomida o'rganilgan asarlarni oraliq va yakuniy nazoratlarda, turli konsert dasturlari shuningdek, teleradio kanallari orqali ijro etishda talabalarning sahna madaniyati hamda mahorati shakllantiriladi. Xonanda talaba o'rgangan asarini tinglovchiga yuqori badiiy talqin etish ko'nikmasiga ega bo'lishi talab etiladi.

4-Modul. (4-semestr) Ansambl ijrochiligi ko'nikmalari ustida ishlash

1-mavzu. Ijro dasturlari bilan tanishish va tanlash.

Semestr uchun belgilangan ijro dasturi bilan tanishtiriladi hamda asarlar tanlab olinadi. Ijro dasturini to'g'ri tanlash musiqiy sarlarni samarali o'zlashtirish va yuqori badiiy talqin etishda muhim omil hisoblanadi.

2-mavzu. Buxoro va Samarqand vohasiga mansub xalq asarlaridan namunalar o'rganish.

2-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan murakkablik darajasi murakkab bo'lgan xalq asarlari hamda Shashmaqom Nasr bo'limi ikkinchi guruh sho'basi tarkibiga kiruvchi Qashqarcha, Soqinoma va Ufarlardan, Mavrigi, Buxorcha asarlaridan biri o'rganiladi.

3-mavzu. . Buxoro va Samarqand bastakorlar ijodiyoti asarlaridan namunalar o'rganish.

2-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan murakkablik darajasi murakkab bo'lgan asarlar tanlash hamda ansambl ijrosiga mos bo'lgan bastakorlik ijodi namunalariidan birini o'rganish.

4-mavzu. Buxoro Shashmaqomining Nasr bo'limi birinchi yoki ikkinchi guruh sho'balari tarkibidan turkum asarlardan o'rganish.

Bunda 2-kurs talabalari uchun ilovada ko'rsatilgan asarlardan semestr uchun tanlab olinadi. O'rganish jarayonida amaliy mashg'ulotlarga mos ravishda izohda ko'rsatilgan badiiy va uslubiy ko'rsatmalardan foydalangan holda o'rganiladi.

(Tanlangan turkum asarlar to'liqligicha o'zlashtiriladi.)

5-mavzu. O'rganilgan asarlarni sahnada ijro etishga tayyorlash.

Semestr davomida o'rganilgan asarlarni oraliq va yakuniy nazoratlarda, turli konsert dasturlari shuningdek, teleradio kanallari orqali ijro etishda talabalarning sahna madaniyati hamda mahorati shakllantiriladi. Xonanda talaba o'rgangan asarini tinglovchiga yuqori badiiy talqin etish ko'nikmasiga ega bo'lishi talab etiladi.

5-Modul. (5- semestr) Ansambl ijrochiligida musiqiy asarlarning badiiy talqini.

1-mavzu. Ijro dasturlari bilan tanishish va tanlash.

Bunda 3-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan asarlardan semestr uchun tanlab olinadi. O'rganish jarayonida amaliy mashg'ulotlarga mos ravishda izohda ko'rsatilgan badiiy va uslubiy ko'rsatmalardan foydalangan holda o'rganiladi.

2-mavzu. Xorazm vohasiga mansub xalq asarlaridan namunalar o'rganish.

3-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan murakkablik darajasi o'rtachadan yuqori bo'lgan Xorazm xalq ashulalaridan o'rganiladi.

3-mavzu. Xorazm vohasiga mansub bastakorlar ijodiyoti asarlaridan namunalar o'rganish.

3-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan murakkablik darajasi o'rtachadan yuqori bo'lgan hamda ansambl ijrosiga mos bo'lgan Xorazm xududiga oid bastakorlar ijodi namunalariidan o'rganiladi.

4-mavzu. Xorazm maqomlaridan turkum asarlardan o'rganish.

Bunda 3-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan Xorazm maqomlariga mansub turkum asarlardan birini semestr uchun tanlab olinadi. O'rganish jarayonida amaliy mashg'ulotlarga mos ravishda izohda ko'rsatilgan badiiy va uslubiy ko'rsatmalardan foydalangan holda o'rganiladi.

(Tanlangan turkum asarlar to'liqligicha o'zlashtiriladi.)

5-mavzu. O'rganilgan asarlarni sahnada ijro etishga tayyorlash.

Semestr davomida o'rganilgan asarlarni oraliq va yakuniy nazoratlarda, turli

konsert dasturlari shuningdek, teleradio kanallari orqali ijro etishda talabalarning sahna madaniyati hamda mahorati shakllantiriladi. Xonanda talaba o'rgangan asarini tinglovchiga yuqori badiiy talqin etish ko'nikmasiga ega bo'lishi talab etiladi.

6- Modul. (6- semestr) Ansambl ijrochiligida musiqiy asarlarning badiiy talqini.

1-mavzu. Ijro dasturlari bilan tanishish va tanlash.

Bunda 3-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan asarlardan semestr uchun tanlab olinadi. O'rganish jarayonida amaliy mashg'ulotlarga mos ravishda izohda ko'rsatilgan badiiy va uslubiy ko'rsatmalardan foydalangan holda o'rgatiladi.

2-mavzu. Xorazm vohasiga mansub xalq asarlaridan namunalar o'rganish.

3-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan murakkablik darajasi murakkab bo'lgan Xorazm xalq ashulalaridan o'rgatiladi.

3-mavzu. Xorazm vohasiga mansub bastakorlar ijodiyoti asarlaridan namunalar o'rganish.

3-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan murakkablik darajasi murakkab bo'lgan hamda ansambl ijrosiga mos bo'lgan Xorazm xududiga oid bastakorlar ijodi namunalaridan o'rgatiladi.

4-mavzu. Xorazm maqomlaridan turkum asarlardan o'rganish.

Bunda 3-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan Xorazm maqomlariga mansub turkum asarlardan birini semestr uchun tanlab olinadi. O'rganish jarayonida amaliy mashg'ulotlarga mos ravishda izohda ko'rsatilgan badiiy va uslubiy ko'rsatmalardan foydalangan holda o'rgatiladi.

(Tanlangan turkum asarlar to'liqligicha o'zlashtiriladi.)

5-mavzu. O'rganilgan asarlarni sahnada ijro etishga tayyorlash.

Semestr davomida o'rganilgan asarlarni oraliq va yakuniy nazoratlarda, turli konsert dasturlari shuningdek, teleradio kanallari orqali ijro etishda talabalarning sahna madaniyati hamda mahorati shakllantiriladi. Xonanda talaba o'rgangan asarini tinglovchiga yuqori badiiy talqin etish ko'nikmasiga ega bo'lishi talab etiladi.

7-Modul. (7- semestr) Sahnada ijro etish ko'nikmalarini mukammallashtirish.

1-mavzu. Ijro dasturlari bilan tanishish va tanlash.

Bunda 4-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan asarlardan semestr uchun tanlab olinadi. O'rganish jarayonida amaliy mashg'ulotlarga mos ravishda izohda ko'rsatilgan badiiy va uslubiy ko'rsatmalardan foydalangan holda o'rgatiladi.

2-mavzu. Farg'ona-Toshkent maqom yo'llari namunalaridan birini o'rganish.

4-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan Farg'ona-Toshkent maqomlariga oid asarlardan birini yoki Farg'ona-Toshkent ijrochilik uslubiga mansub katta ashulalaridan maqom pardalarida yaratilgan namunalari o'raniladi.

3-mavzu. Xorazm maqom namunalaridan birini o'rganish.

4-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan Xorazm maqomlaridaga oid asarlardan bir yoki xalq suvoralaridan biri savti suvorasi bilan birga o'rganiladi.

4-mavzu. Shashmaqomning Nasr bo‘limi birinchi yoki ikkinchi guruh sho‘balari tarkibidagi murakkab turkum asarlardan o‘rganish.

Bunda 4-kurs talabalari uchun ilovada ko‘rsatilgan asarlardan semestr uchun tanlab olinadi. O‘rganish jarayonida amaliy mashg‘ulotlarga mos ravishda izohda ko‘rsatilgan badiiy va uslubiy ko‘rsatmalardan foydalangan holda o‘rgatiladi.

(Tanlangan turkum asarlar to‘liqligicha o‘zlashtiriladi.)

5-mavzu. O‘rganilgan asarlarni sahnada ijro etishga tayyorlash.

Semestr davomida o‘rganilgan asarlarni oraliq va yakuniy nazoratlarda, turli konsert dasturlari shuningdek, teleradio kanallari orqali ijro etishda talabalarning sahna madaniyati hamda mahorati shakllantiriladi. Xonanda talaba o‘rgangan asarini tinglovchiga yuqori badiiy talqin etish ko‘nikmasiga ega bo‘lishi talab etiladi.

8-Modul. (8- semestr) Sahnada ijro etish ko‘nikmalarini mukammallashtirish.

1-mavzu. Ijro dasturlari bilan tanishish va tanlash.

Bunda 4-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan asarlardan semestr uchun tanlab olinadi. O‘rganish jarayonida amaliy mashg‘ulotlarga mos ravishda izohda ko‘rsatilgan badiiy va uslubiy ko‘rsatmalardan foydalangan holda o‘rgatiladi.

2-mavzu. Farg‘ona-Toshkent maqom yo‘llari namunalaridan birini o‘rganish.

4-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan Farg‘ona-Toshkent maqomlariga oid asarlardan birini yoki Farg‘ona-Toshkent ijrochilik uslubiga mansub katta ashulalaridan maqom pardalarida yaratilgan namunalari o‘raniladi.

3-mavzu. Xorazm maqom namunalaridan birini o‘rganish.

4-kurs talabalari uchun ilovada keltirilgan Xorazm maqomlaridaga oid asarlardan bir yoki xalq suvoralaridan biri savti suvorasi bilan birga o‘rganiladi.

4-mavzu. Shashmaqomning Nasr bo‘limi birinchi yoki ikkinchi guruh sho‘balari tarkibidagi murakkab turkum asarlardan o‘rganish.

Bunda 4-kurs talabalari uchun ilovada ko‘rsatilgan asarlardan semestr uchun tanlab olinadi. O‘rganish jarayonida amaliy mashg‘ulotlarga mos ravishda izohda ko‘rsatilgan badiiy va uslubiy ko‘rsatmalardan foydalangan holda o‘rgatiladi.

(Tanlangan turkum asarlar to‘liqligicha o‘zlashtiriladi.)

5-mavzu. O‘rganilgan asarlarni sahnada ijro etishga tayyorlash.

Semestr davomida o‘rganilgan asarlarni oraliq va yakuniy nazoratlarda, turli konsert dasturlari shuningdek, teleradio kanallari orqali ijro etishda talabalarning sahna madaniyati hamda mahorati shakllantiriladi. Xonanda talaba o‘rgangan asarini tinglovchiga yuqori badiiy talqin etish ko‘nikmasiga ega bo‘lishi talab etiladi.

(7-8 semestr davomida o‘zlashtirgan asarlar davlat imtihonida ijro etilishiga tavsiya etiladi)

Izoh: **Ijro dasturida belgilangan asarlarni o‘rganish jarayonida amaliy mashg‘ulotlarga mos ravishda quyidagi badiiy va uslubiy ko‘rsatmalardan foydalanish tavsiya etiladi: Ansambl tarixi va amaliyoti bo‘yicha qisqacha ma‘lumotlar. Xonandalik san‘atining zamonaviy amaliyoti haqida. Jamoaviy ijrochilikka xos bo‘lgan mashqlar ijro etish. Notalarni varoqdan ravon o‘qish.*

Nota matnini aniq, tekis, savodli va erkin ijro etish. Ijro ko'nikmalarini takomillashtirish. Kuylash san'ati. Ovoz turlari. Ijro uslublari. Texnik mashqlar. Artikulyatsiya. Kuylash imkoniyatlarini va ovoz ko'lamini kengaytirish. Milliy musiqa namunalarini ijro etish uslublari. Musiqiy bezaklar. Ijro shtrixlari. Vokal ijrochiligining o'ziga xosliklari. Milliy mumtoz asarlar tahlili. Musiqiy shakl. Musiqiy asarlarni yuqori darajada ijro etishda barcha ijro usullaridan foydalanish. Talabani mustaqil ravishda mashg'ulot olib borish ko'nikmalariga yo'naltirish. Asarlarni mohirona ijro etish ustida ishlash. Kontsert ijrochilik mahoratini shakllantirish. Davlat attestatsiyasiga tayyorgarlik ko'rish

****Talabanning iqtidori va ijro imkoniyatidan kelib chiqqan holda o'rganiladigan asarlarning murakkablik darajasi chegaralanmaydi.*

****O'tkaziladigan nazorat turlari bo'yicha: Oraliq nazoratda xalq va bastakorlik asarlar ijro etiladi. Yakuniy nazoratda faqat turkum asarlar ijro etiladi.*

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatmalar va tavsiyalar

1. Ansambilni ovozlariga moslab joylashtirish
2. Ijro dasturidagi asarni daromad, miyonxat, dunasra, namud va furavord qismlarini ijro etishni o'rgatish.
3. Turkum asarning tarkibiy qisimlarini o'rgatish.
4. Xalq ashulalaridan birini ijro dasturi uchun tanlab ansambl ijrosiga moslashtirish.
5. Bastakorlik asarlaridan birini ijro dasturi sifatida olib ansambl ijrosiga moslashtirish.
6. Ijroni mukammallashtirish (ovozlarni uyg'unlashtirish, talaffuzni bir xilliligini ta'minlash, asarlardagi jummalarni solist xonandalarga aytirishni o'rgatish).
7. Asarlarni sahnada ijro etishga tayyorlash.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

1. Ansambl ijrochiligi haqida tarixiy va nazariy ma'lumotlarga ega bo'lish.
2. Ansambl ijrochiligi texnikasi haqida ma'lumotlarga ega bo'lish.
3. Ijro ko'nikmalarini o'zlashtirish va shakllantirish.
4. Ijrochilik mahoratini rivojlantirish.

	5. Musiqiy asarlarni sof ijro usullari ustida ishlash. 6. Badiiy asarlarni mustaqil ravishda tahlil qilib o'rganish. 7. Notadan ravon o'qish malakasi ustida ishlash. 8. Ijrochilik ko'nikmalarini mukammallashtirish. 9. Sahnaviy chiqish va maxsus konsert ko'nikmalarini rivojlantirish.
3.	V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: – musiqiy asarlarni yuksak badiiy saviyada ijro etish bilan bog'liq ijodiy ishlarni olib borish; – ularni ijro etish ko'nikmalari va zamonaviy musiqiy ifodalash vositalarini egallash; – ijro etilayotgan asarlarning mazmuni, shakli va uslubini baholash; – turli xil jamolarni biriktirgan holda musiqiy asarlarning ijrosiga rahbarlik qila olish; – musiqiy asarlarning badiiy konsepsiyasini yaratib, teatr-konsert muassasalari va ansambllarda namoyish qilish; – musiqaning mazmuni, shakli va uslubini tushunish; – ijrochilik va improvizatsiya ifodalilikni vositalari, musiqaning mazmuni, shakli va uslubini, tushunish; – ijro etilayotgan asarning musiqiy obrazi, shakli va ma'nosini tinglovchiga yetkazishni; o'zining shaxsiy ijro uslubini yaratish; – jamoa ijrochiligi qobiliyatiga ega bo'lish.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: – amaliy mashg'ulotlar; – audio va video yozuvlardan foydalanish; – mantiqiy fikrlash; – nota o'qish mahorati; – treninglar; – bilaman, bilishni xoxlayman, bilib oldim metodi; – texnik mashqlar ustida ishlash; – Ven diagrammasi metodi; – individual ijro yo'llari; – konsert taqdimotlarni qilish; – jamoa bo'lib ishlash.
5.	VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid amaliy, nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha imtihonni (dasturni ijro etib ko'rsatish orqali) topshirish.
6.	Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalari Asosiy adabiyotlar 1. K.Bo'riyeva. "Ansambli sinfi". Toshkent-2019y.

2. M.Yo'ldiyeva. “ An'anaviy yakka xonandalik ”. Toshket-2018y.
3. E.Ro'zimatov. “Maqom yakka xonandalik”O'quv-qo'llanma. T., 2021y.
4. M.Xudoynazarov “An'anaviy xonandalik”(Chorgoh turkumi). O'quv-qo'llanma. T., 2018y.
5. M.Ermatov. “An'anaviy xonandalik”. Toshkent-2009y.
6. Yu.Rajabiy. O'zbek xalq musiqasi I, II, III, IV, V tomlar. T., 1959y.
7. Yu.Rajabiy. Shashmaqom I, II, III, IV, V, VI tomlar. T., 1975y.
8. F.Mamadaliev Milliy musiqa ijrochiligi masalalari.–T., 2001y.
9. Muhabbat Salixova “Ansaml sinfi” (An'anaviy xonandalik) 1-kurs T-2025y.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoev Sh.M. Milliy tiklanishdan milliy yuksalish sari. 4-tom. T, 2020
2. Mirziyoev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. T, 2022
3. Rajabiy Yu. Musiqa merosimizga bir nazar. – T., 1978
4. Rajabov I. Maqomlar. – T., 2004
5. Matyakubov O. Maqomot. – T.: “Kamalak”. 2004
6. Rajabov I. Maqomlar masalasiga doir. – T.: “O'zadabiynashr”. 1963
7. S.Begmatov “Berta Davidva” o'quv qo'llanma Toshkent 2022
8. M.Ulasheva “Komila Aminova” monografiya Toshkent 2024
9. M.Ulasheva “Munajat Yo'ldiyeva” monografiya Toshkent 2024
10. B.Do'smurodov “Yakka qo'shiqchilik” Orifxon Hotamov ijro yo'llari Toshkent 2013
11. R.Yunusov “Fattohxon hofiz” Toshkent 2022
12. S.Mannopov, N.Soliyev “Jo'raxon Sultonov” Toshkent 2019
13. Fitrat A. O'zbek klassikmusiqasi vauning tarixi T.; 1993 y.

Axborot manbalari

www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali.

www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi

<http://www.youtube.com>

<http://b2c.uz/catalog/youth/uz/musiq>

[www musika uz](http://www.musika.uz)

<http://portasound.ru/music-search/musiq-olami>

[www musika uz](http://www.musika.uz)

www.mutolaa.uz

www.edu.uz

www.classicmusic.com

<https://t.me/MohichehraShamurotova>

http://www.youtube.com/channel/UCpAfH5XePk1kAHWx_Dngolw

	https://www.ucl.ac.uk/module-catalogue/modules/song-in-society-ELCS0075
7.	Fan dasturi Qo‘qon davlat universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2025-yil 29-avgustdagi 1-sonli qarori bilan tasdiqlangan.
8.	Fan/modul uchun mas’ullar: X.Xoliqnazarov - Qo‘qon davlat universiteti Xalq ijodiyoti kafedrası o‘qituvchisi S.Topildiyev – Qo‘qon davlat universiteti Xalq ijodiyoti kafedrası mudiri,dotsent
9.	Taqrizchilar: K.Bo‘riyeva – “Maqom xonandaligi ” kafedrası professori v.b; D.Toshmatov - Qo‘qon davlat universiteti Xalq ijodiyoti kafedrası dotsenti